

Zo života KST



Abov otvára pre cykloturistov vrchársku korunu

Myšlienka vrchárskej koruny regiónu – za určité časové obdobie zdolať na bicykli 20 vybraných miest, vznikla v regióne Valašsko na Morave v roku 2013 a odvtedy sa lavínovite šíri po celom území Čiech a Slovenska.

Abov – historický región okolia Košíc, zasahujúci aj do dnešného Maďarska, už má tiež svoju vrchársku korunu s poradovým číslom 27 (viac na www.vk-bike.eu). Plnenie podmienok Vrchárskej koruny Abov sme virtuálne otvorili v sobotu 15. marca. Jednotliví vrcháři individuálne a so všetkými ochrannými opatreniami začali zdolať vrcholy a poslať fotky na webovú stránku (www.vkabov.sk). Klub turistov Mesta Košice a TOM Krtko – vyhlasovatelia koruny Abov, pozývajú individuálnych cykloturistov, skupinky priateľov či rodinné tímy na individuálnu návštevu vybraných 20 miest regiónu Abov. Informácie o týchto miestach vrátane popisu niektorej z prístupových trás si nájdete na webovej stránke Vrchárskej koruny Abov a na jej facebookovom profile. Na tento rok sme pripravili také lahôdky, ako sú Kojšovská hoľa, Kloptaň či Makovica, ale aj málo známe miesta, napr. Tolhájska, hraničný kríž nad obcou Janík či hrad Sokol. Maďarskú časť Abova mal reprezentovať pamätník leteckej havárie Hejce, pre zatvorenie hraníc ho nahradil pamätník na Železnom vrchu.

Plnenie vrchárskej koruny je jednoduché: stačí dosiahnuť stanovený bod, urobiť si na ňom fotografiu, poslať ju organizátorom (viď' propozície). Tí, ktorí stihnú všetkých 20 bodov najrýchlejšie, získajú titul kráľa/kráľovnej na rok 2020. Nezabudli sme ani na juniorov do 15 rokov či rodičov s cyklovozikmi, ktorí majú vlastnú kategóriu.

text a foto: Eva Dučaiová

▼ Makovica v Slanských vrchoch



▲ Rozhľadňa Čerešenka

▼ Prameň Kráľova studňa



Po nových turistických chodníkoch

Spišského Jeruzalema

V čísle 7-8/2019 Krás Slovenska v príspevku o Spišskom Jeruzaleme autor Juraj Kucharik opísal históriu a duchovnú stránku tejto zaujímavej lokality, cez ktorú prechádza žltou vyznačený turistický chodník č. 8768 Sivá Brada – Žehra. Rád by som na tento článok nadviazal a predstavil dva nové turistické chodníky s miestnym značením, ktoré som v lete minulý rok zrealizoval a ktoré spájajú jednotlivé cirkevné pamiatky Spišského Jeruzalema v lokalite nazývanej Pažica.

Na smerovníku Spišská Kapitula, ktorý je umiestnený hneď vedľa komunikácie oproti západnej vstupnej bráne do tejto mestskej pamiatkovej rezervácie, je osadená pásová smerovka. Ukazuje k smerovníku Spišský Jeruzalem – východná časť, pri ktorom sa začínajú dva spomínané chodníky. Červená miestna značka vedie stredom Pažice. Prechádza okolo Kaplnky sv. Rozálie, pokračuje ku Kaplnke sv. Františka Xaverského, ďalej okolo smerovníka Spišský Jeruzalem – západná časť a končí pri Kaplnke sv. Kríža na Sivej Brade. Dĺžka prvého chodníka je dva kilometre a celý sa dá prejsť približne za 25 až 30 minút.

Aj zelené miestne značenie začína pri smerovníku Spišský Jeruzalem – východná časť. Vedie mierne doprava a severným okrajom Pažice míňa štyri prístenné kaplnky, spišský salaš, až príde ku Kaplnke sv. Františka Xaverského. Tu sa zelená miestna značka pripojí na červenú značku. Spolu pokračujú k smerovníku Spišský Jeruzalem – západná časť. Od neho zelená značka smeruje vľavo mierne hore, ide okolo jazierka na Pažici až ku Kaplnke sv. Jána Nepomuckého. Od nej je už len chvíľka ku Kaplnke sv. Rozálie, kde sa zelené miestne značenie pripája na červené a končí. Tento druhý okruh je dlhý 2,1 km a dá sa absolvovať za 30 minút.

Pri Kaplnke sv. Františka Xaverského sa začína aj krížová cesta, nachádza sa tu prvé zastavenie a pokračuje súbežne s červenou vyznačením chodníkom na Sivú Bradu. Na jej vrchole, pred Kaplnkou sv. Kríža, je posledných päť zastavení. Všetky sú vytesané rímskymi číslicami na travertínových kameňoch. Naspäť zo Sivej Brady je možné vrátiť sa po tej istej



značke, prípadne po žltej pásovej značke, ktorá prechádza okrajom Sivej Brady. Oba turistické chodníky, ktoré som tu vyznačil, sú nenáročné, vhodné aj pre rodiny s malými deťmi. Sú stále udržiavané a pekne vykosené. Tieto práce pravidelne vykonáva Spišské biskupstvo.

Okrem duchovnej stránky má turistika na danom území aj silný kultúrno-poznávaci rozmer. Planina Pažice sa dvíha uprostred Podhradskej kotliny. Vďaka tomu sú z nej nádherné výhľady na široké okolie: pohľad na východ sa opiera o masív hrebeňa Branisko, juhovýchodný horizont vyplňajú vzdialenejšie Volovské vrchy, ktorým pri pohľade z Pažice dominuje Krompašský vrch so zjazdovkami na Plejsoch. Pri lepšej viditeľnosti je možné tým smerom v pozadí vidieť aj Kojšovskú hoľu. Na juhu je v popredí Baldovská hora, za ňou vpravo sa nachádza Slovenský raj, juhozápadný horizont tvoria Nízke Tatry s masívom Kráľovej hole. Na západnej strane sa týčia skalnaté štíty Vysokých Tatier, zo severu kruhový výhľad uzatvárajú svahy Levočských vrchov. Vidno aj okolité obce – Baldovce, Bugľovce, Nemešany, Klčov, Jablonov, Studenec a Bijacovce.

Územie Spišského Jeruzalema je chránené ako územie európskeho významu. Na schválenie bol predložený návrh vyhlásiť túto lokalitu za chránený areál.

text a foto: Ernest Rusnák

K deväťdesiatke Vladimíra Sejka

Začiatkom roka sa dožil krásneho životného jubilea náš dlhoročný a zakladajúci člen Združeného oddielu vodnej turistiky (ZOVT) v Prešove Vladimír Sejk. Narodil sa na Morave, no väčšiu časť života prežil v Prešove. Veľkou láskou, okrem rodiny, ktorú nadovšetko miluje, sa mu stala turistika. Už od detstva rád chodil do prírody, v lete pešo, v zime na lyžiach, postupne si vyskúšal aj vysoko-horskú a vodnú turistiku. Pracoval ako cvičiteľ turistiky, bol členom v rôznych riadiacich sekciách. Keď v roku 1986 ponúkol možnosť prístupu do lodnice TJ Autobrzdý Prešov aj turistom z iných oddielov, vzbudilo to záujem a v roku 1987 jeho zásluhou vznikol ZOVT Prešov, ktorého bol dlhé roky predsedom. V tom čase takmer 60-ročný dokázal dať dokopy partiu mladých chlapcov a dievčat, a tak oživil stagnujúci oddiel. Vlodo je človek kamarátsky, úprimný, pravdovravný, nerozdeľuje ľudí podľa vzdelania, veku alebo názoru, je skromný, vždy ochotný pomôcť a poradiť, podeliť sa o vedomosti a skúsenosti zo splavov. Vychoval veľa skvelých vodákov aj cvičiteľov vodnej turistiky. Mnohí sú už starými rodičmi a do oddielu priviedli nielen svoje deti, ale aj vnúčatá. Vloda teší, keď vidí v lodiach malé deti, ktoré majú o tento šport záujem. Pozná ho veľké množstvo turistov od najmenších až po veteránov nielen na Slovensku, ale aj z Česka.

Milý Vlodo, dovoľ nám aj takto poďakovať Ti za Tvoju prácu, ochotu, trpezlivosť, za všetko, čo si pre nás za tie dlhé roky urobil, čo si nás naučil, za krásne chvíle prežité s Tebou pri splavoch našich aj zahraničných riek. Prajeme Ti veľa zdravia a aby sme sa mohli ešte dlho stretávať. Ďakujeme!

Tvoji kamaráti, vodáci a turisti zo ZOVT Prešov a vodáckych oddielov z Košíc.

text a foto: Vladimír Blaško



Nová ružica v Slanských vrchoch



Agilný Klub slovenských turistov ZVL Prešov s príchodom jari 2020 nainštaloval v Slanských vrchoch pod Hanušovským sedlom v nadmorskej výške 781 m pri prameni potoka Malá Delňa novú orientačnú ružicu. Na nereзовom podklade sú vyznačené smery na tri slanské tisícovky – Šimonku (1 092 m), Čiernu horu (1 073 m) a Tri chotáre (1 025 m). Najjednoduchší prístup k ružici je po asfaltovej ceste zo 3,7 km

▲ Úprava plošiny na osadenie ružice

▼ Autor myšlienky Ján Pončák



▲ Realizátori osadenia ružice, zľava páni Bednár, Varga, Mikluš a Pončák

vzdialeného Sigordu, Centra pre rodinu. Z hrebeňového Hanušovského sedla sa dostaneme k prameňu do troch minút, a tak aj turisti, čo robia hrebeňovku, môžu tunajší prameň využiť ako zdroj vynikajúcej pitnej vody so stálou teplotou 6° C.

Najväčšiu zásluhu na zastrešení prameňa a osadení smerovej ružice má Ján Pončák, ostatní členovia klubu každoročne pomôžu upratať a skultúrniť okolie tohto príjemného oddychového miesta s prameňom, lavičkami a ohniskom. Vrelo odporúčam na turistiku s deťmi (aj v kočiach), ako aj pre seniorov. Dá sa sem vyjsť na bicykli, v zime na bežkách. Nech toto dielo KST ZVL Prešov spríjemní pobyt všetkým návštevníkom tohto pohoria.

text a foto: František Bednár, predseda KST ZVL Prešov

Pozvánka na Bielu Oravu

Orava poskytuje vyžitie vo všetkých oblastiach turistiky: pešej a vysokohorskej, vodnej a vodáckej, letnom i zimnom horolezectve, cykloturistike, jaskyniarstve, zjazdárskom a bežkárskom lyžovaní a nekonečné možnosti na turistiku s deťmi, ako aj rodinnú mototuristiku.

Ale nejdem teraz ospevovať krásu našej oravskej prírody, chcem upozorniť na novšie pozoruhodnosti, ktoré sú zaujímavé a pomerne neznáme. Užšie vymedzeným celkom je región Biela Orava – oblasť povodia rieky Biela Orava, ktorá sútokom s Čiernou Oravou (obe napájajú Oravskú priehradu) vytvára riekou Orava. Región Biela Orava sa rozprestiera na sever od priehrady, jeho prírodným spoločenským a kultúrnym strediskom je okresné mesto Námestovo. Jednou z rarít regiónu je Klinské rašelinisko, unikátne svojou flórou. Z novej rozhľadne je zreteľne vidno jamy po ťažbe rašelininy. Ďalším zaujímavým ľudským výtvorom je socha Krista Spasiteľa nad obcou Klin. S výškou deväť metrov a rozpätím Kristových rúk sedem a pol metra je najvyššou sochou tohoto typu nielen na Slovensku, ale v celej strednej Európe. Že ide o repliku známej sochy z Rio de Janeiro, to sa odráža v ľudovom názve miesta „Rio de Klin“. K soche vedie aj terénna, spevnená dopravná cesta zakončená parkoviskom. Aby sem trafili aj turisti z iných slovenských regiónov, vyznačili sme turistický okruh začínajúci v Námestove na zástavke SAD. Žltá značka odtiaľ vedie ku Klinskému rašelinisku a ďalej do kedysi plátenníckej obce Klin. Pred štyrmi rokmi si obec pripomenula 450 rokov od prvej písomnej zmienky. Dodnes sa v Kline nachádzajú staré plátennícke domy, kaplnky a zrekonštruovaný kostol. Značka pokračuje nad dedinu k už spomínanej soche Krista. V ďalšom úseku



trasa kopíruje až ku Kaplnke na kopanici náučný chodník Premeny lesa, ktorý je venovaný vplyvu lesa na životné prostredie. Novo vyznačená trasa pokračuje na juhozápad ku krížu pri Brestovke a odtiaľ už mieri k sídlisku Čerchľa v Námestove, do jeho východísk. Celý okruh má 17,5 km, terén je nenáročný. V letnom období si tu môžu detičky cestou zobnúť lesnú jahôdku, malinu a čučoriedku alebo nazbierať huby. Absolvovanie trasy odporúčame ako dobrý tip na celodennú rodinnú turistiku. Tak dovidenia v Riu de Klin – novom pútnickom mieste Oravy.

Štefan Janotík, predseda KST regiónu Orava